

WAARNEMING VAN EEN GRIJZE WOUW
IN ZUIDELIJK FLEVOLAND

Observation of Black-winged Kite in Zuidelijk Flevoland

W. SCHIPPER

Het was om ca. 18.15 op 31 mei 1971, tijdens ons kiekendievenonderzoek in Zuidelijk Flevoland in de buurt van Harderwijk, dat de aandacht van mijn vrouw en mij getrokken werd door een kleine grijze roofvogel op een ca. 3 m hoge paal, met de borst naar ons toegekeerd en ca. 100 m van ons verwijderd.

Op een gegeven ogenblik stootte een Velduil de vogel op van de paal. Direkt waren grote zwarte partijen zichtbaar op de bovenzvleugels, evenals spitse zwarte vleugelpunten. De staart was opvallend kort en de vlucht nogal uilachtig, met stijve vleugels. Het was nu duidelijk dat het een Grijze Wouw *Elanus caeruleus* moest zijn. Het dier stootte op de Velduil en ging gedurende enige tijd op diverse plaatsen jagen, biddend op 10—15 m hoogte. Eenmaal werd een stoot naar de grond waargenomen, loodrecht omlaag. Bij het bidden was de staart wijd gespreid. Hierdoor kon niet worden vastgesteld of de staart gevorkt was. Vervolgens ging de vogel wat verderop in een Wilgenbosje zitten, vloog daarna weer op en ging weer biddend jagen.

Helaas hadden wij slechts een gewoon fototoestel, zonder telelens, bij ons. In de hoop, dat de vogel weer op zijn paal komen zou, reden wij de auto tot op 20 m afstand daarvandaan, en tot onze vreugde kwam even later de Grijze Wouw inderdaad weer terug op de paal. Wij namen twee foto's (Figs. 1, 2).

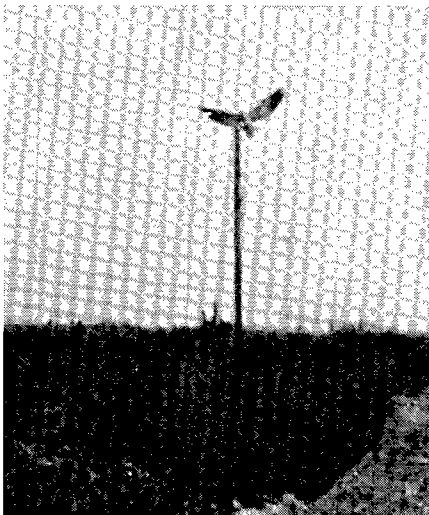

Fig. 1. Grijze Wouw gaat op paal zitten.
Black-winged Kite settling on a pole.

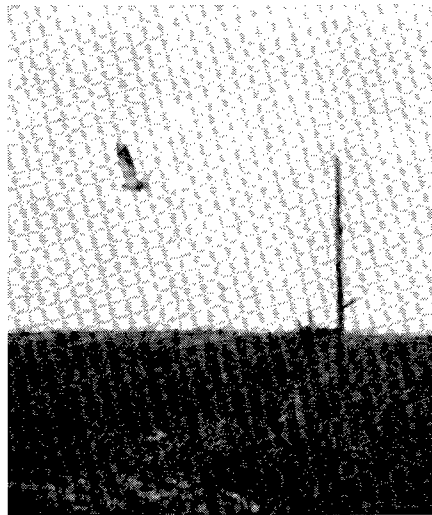

Fig. 2. Grijze Wouw verlaat zijn uitkijkpost.
Black-winged Kite flying off its perch.

Bij de tweede foto (Fig. 2) ontdekte de vogel ons echter en vloog weg, ging weer veel bidden, stootte nog eenmaal recht omlaag, ging tenslotte een eindje verderop in een Wilgenbosje zitten. In totaal konden wij de vogel gedurende ca. een half uur observeren met kijkers 10 x 40 (trinovid) en 10 x 50, en met zon in de rug.

Het biotoop ter plaatse in Zuidelijk Flevoland bestond uit droog rietland, met verspreid staande Wilgenbosjes van 3—5 m hoogte (is nu reeds in cultuur gebracht).

Uit de foto's bleek subspecifieke determinatie mogelijk te zijn op grond van de volledig zwarte onderzijde van de slagpennen en de uitsluitend witte partijen van de rest van de ondervleugel. Op grond van deze kenmerken kon vastgesteld worden dat het hier de Afrikaanse vorm *Elanus caeruleus caeruleus* (Desfontaines) betrof. Hierbij moge verwezen worden naar de afbeeldingen op p. 208 van het boek van Grossman en Hamlet (1964). Volgens Voous (1960) is de Grijsze Wouw in Europa een emigrant uit Afrika; de soort is een zeldzame en lokale broedvogel in het zuiden van Portugal (Glutz von Blotzheim e.a., 1971).

Voous geeft voor de Grijsze Wouw een voorkeur op voor open landschappen, liefst met verspreid staande boomgroepen. Het biotoop op de plaats van waarneming kwam met deze beschrijving overeen (zie boven).

Over de trekgewoonten van de Grijsze Wouw is weinig bekend. Prof. Voous was zo vriendelijk mij te attenderen op enige mededelingen over waarnemingen van Grijsze Wouwen in het tijdschrift *Ardeola*. Hieruit blijkt dat van november 1970 tot in maart 1971 op verscheidene plaatsen in Spanje Grijsze Wouwen werden gezien, waar ze voorheen nimmer waren gesignaleerd. Het is mogelijk dat de waarneming in Zuidelijk Flevoland in verband staat met deze buitengewone Spaanse waarnemingen. Uit deze mededelingen blijkt tevens, dat de bomen of bosjes in het jachtterrein worden gebruikt als zitplaats om de prooien op te eten.

C.N.A.: Eerste bevestigde waarneming. Bij de C.N.A. is één onbevestigde waarneming van de heer W. Oord te Deventer op 9 maart 1969 bekend.

LITERATUUR

- Carro de Bernis, C. 1971. Una observación de *Elanus caeruleus* en Cáceres. *Ardeola* 15: 130.
- Fernández Cruz, M. & J. L. Pérez Chiscano, 1971. Notas sobre *Elanus caeruleus* en Badajoz. *Ardeola* 15: 128—130.
- Glutz von Blotzheim, U. N., K. Bauer & E. Bezzel, 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas IV.
- Grossman, M. L. & J. Hamlet, 1964. *Birds of Prey of the World*. New York.
- Hiraldo Cano, F. 1971. Captures de *Elanus caeruleus* en Salamanca. *Ardeola* 15: 131.
- Voous, K. H. 1960. *Atlas van de Europese Vogels*. Elsevier, Amsterdam, Nederland.

Adres: De Morinel 54, Dronten.